

Duitsland legaliseert gebruik van cannabis

[Achtergrond](#) - 22 maart 2024 - Auteurs: Marja Verburg, Wiebke Pittlik

Cannabis is sinds 1 april gedeeltelijk gelegaliseerd in Duitsland. Het duurde lang voor de wet tot stand kwam, maar nu is het zo ver: bezit en gebruik van cannabis is niet langer strafbaar en mensen die in Duitsland wonen en lid zijn van een speciale vereniging kunnen legaal aan hasj en wiet komen. *(Artikel gepubliceerd op 8 maart en geactualiseerd op 22 maart, 2 april en 9 juli 2024)*

- Volwassenen mogen in Duitsland vanaf 1 april legaal maximaal 25 gram wiet op zak hebben. Ook mogen ze telen voor eigen gebruik.
- Niet-commerciële verenigingen mogen dan wiet telen en de oogst onder hun leden verdelen
- Cannabis-verkoop in shops lijkt in Duitsland voorlopig niet aan de orde. Voor Duitsland zijn de Nederlandse coffeeshops een voorbeeld van hoe het niet moet.

Dat cannabis in Duitsland wordt gelegaliseerd, is een belangrijk punt uit het [regeerakkoord](#) van de Duitse regering van SPD, Groenen en FDP. De coalitiepartijen spraken af dat volwassenen cannabis voor recreatieve doeleinden mogen gebruiken onder strikte voorwaarden. Op die manier kan de kwaliteit van hasj en wiet worden gecontroleerd, is het idee, en kunnen jongeren worden beschermd tegen de nadelige gevolgen van drugsgebruik.

Maar Europese regelgeving staat legalisering van softdrugs niet zonder meer toe. Daarom moest Duitsland lang schaven aan de nieuwe regelgeving. De wet, die in februari [door de Bondsdag is goedgekeurd](#) en op 22 maart door de Bondsraad, staat een gecontroleerde teelt van cannabis onder strenge voorwaarden toe.

Per 1 april mogen volwassenen tot 25 gram cannabis op zak hebben voor eigen gebruik. In de eigen woning mag iedereen van 18 jaar en ouder drie wietplanten hebben en 50 gram cannabis. Binnen 100 meter van scholen, jeugdinstituten, sportclubs en speeltuinen mag geen wiet worden gerookt en in voetgangersgebieden (dit zijn meestal winkelstraten) pas na 20.00 uur. Minderjarigen die met cannabis worden betrapt, moeten aan een preventie- of interventieprogramma deelnemen.

Cannabis-verenigingen

Koop en verkoop worden niet gelegaliseerd. Wel mogen vanaf 1 juli [niet-commerciële verenigingen](#) met maximaal 500 volwassen leden gezamenlijk wiet telen en de oogst onderling verdelen, tot een maximum van 50 gram cannabis per lid per maand. Voor leden tussen 18 en 21 jaar is het maximum 30 gram en mag de cannabis een THC-gehalte van slechts 10 procent hebben. THC is de werkzame stof in cannabis. Verenigingen moeten een afstand van minstens 200 meter tot scholen, jeugdinstituten en speelplaatsen hebben, de leden mogen de cannabis niet in de ruimtes van hun vereniging gebruiken en ze mogen daar ook geen alcohol drinken. Mensen mogen ook niet van meerdere cannabis-verenigingen tegelijk lid zijn. De [koepel van de Duitse Cannabis Social Clubs](#) - die zelf cannabis willen telen en gebruiken - gaat ervan uit dat er voor het eind van dit jaar 3.000 tot 4.000 van zulke cannabis-verenigingen worden opgericht.

Voorlopig is cannabis in Duitsland alleen legaal verkrijgbaar voor volwassenen die in Duitsland wonen en lid zijn van een cannabis-vereniging

Na 18 maanden moet een evaluatiemoment volgen om te beoordelen of jongeren met deze wetgeving voldoende worden beschermd. Cannabis lijkt een negatief effect te hebben op de ontwikkeling van de hersenen bij jonge gebruikers, meldt het Duitse ministerie van Gezondheid [op haar site](#). Het gebruik van cannabis en het THC-gehalte zijn de afgelopen jaren gestegen, net als het aantal mensen met een problematische verslaving, en er is een bloeiende zwarte markt, aldus minister Karl Lauterbach (SPD) van Gezondheid. Als mensen zelf wiet mogen telen en gebruiken, ga je die zwarte markt tegen, zegt de minister.

Voorlopig is cannabis in Duitsland dus alleen legaal verkrijgbaar voor volwassenen die in Duitsland wonen en lid zijn van een cannabis-vereniging. Toeristen kunnen in Duitsland niet legaal aan hasj en wiet komen. Mensen die zelf cannabis verbouwen, mogen hun producten ook niet aan anderen geven.

Wiet in het verkeer

Voor cannabis in het verkeer worden deze zomer ook [nieuwe regels](#) van kracht in Duitsland. Automobilisten mogen tot 3,5 nanogram THC per ml in het bloed hebben. Dat is vergelijkbaar met de norm voor alcohol. Wie aan het verkeer deelneemt met een hoger THC-gehalte in het bloed, riskeert een boete van 500 euro en een maand rij-ontzegging. Beginnende automobilisten en automobilisten onder de 21 jaar mogen geen THC in hun bloed hebben.

De volgende stap in het Duitse legalisatiebeleid is de verkoop van cannabis in shops. Maar de vraag is of dat ervan gaat komen. Voorlopig is legalisering van de

verkoop in strijd met de Europese regels. Het plan is nu proefprojecten op te zetten, waarmee in verschillende Duitse steden en deelstaten geëxperimenteerd kan worden met commerciële productieketens, van teelt via distributie naar verkoop. Dat moet met de Europese Commissie worden afgestemd en moet ook weer worden geëvalueerd om te kijken wat het effect is op jongeren, op de gezondheid en op de verkoop op de zwarte markt. Duitsland hoopt dat de Europese Unie haar cannabisbeleid de komende jaren versoepelt, zodat ook de verkoop op termijn kan worden gelegaliseerd.

Duitsland hoopt dat de EU haar cannabisbeleid de komende jaren versoepelt, zodat ook de verkoop in shops op termijn kan worden gelegaliseerd

Niet alleen Duitsland, ook andere landen experimenteren met een soepeler softdrugsbeleid. Tsjechië en Spanje staan het gebruik van cannabis uit eigen kweek en in de eigen woning al langer toe en in Portugal en Luxemburg wordt dat gedoogd, meldt [Tagesschau](#). [Malta](#) staat sinds begin dit jaar cannabisverenigingen toe. In Nederland wordt de verkoop van wiet en hasj [in coffeeshops](#) al sinds de jaren zeventig gedoogd. Maar de [teelt ervan is officieel verboden](#), waardoor de coffeeshops alleen illegaal aan hun cannabisproducten kunnen komen.

Voor Duitsland is Nederland een voorbeeld van hoe het niet moet, legde Lauterbach vorig jaar uit [aan de NOS](#). In Nederland hebben coffeeshops er belang bij zo veel mogelijk aan hun klanten te verkopen, aldus de Duitse minister, en het is problematisch dat de productie en de toelevering van hasj en wiet via de zwarte markt gaan. Ook wil hij een betere controle op de sterkte en zuiverheid van cannabisproducten dan in Nederland.

Overbelasting justitie

Het Duitse beleid moet er juist voor zorgen dat cannabis uit de hoek van de criminaliteit wordt gehaald. “Tegen blowen helpen verboden niet en de manier waarop mensen nu worden gecriminaliseerd, heeft niets met de bescherming van de gezondheid te maken”, zei de *Drogenbeauftragte* Burkhard Blienert (SPD) daar in februari over. Hij ziet namens de Duitse regering toe op het drugsbeleid. De praktijk is dat vorig jaar 4,5 miljoen volwassenen in Duitsland cannabis hebben gebruikt, [aldus Blienert](#). Hij wil een drugs- en verslavingsbeleid “weg van stigmatisering en criminalisering en naar meer bescherming en hulp”.

Het was tot het laatst spannend of de Bondsraad, waarin de deelstaten zijn vertegenwoordigd, op 22 maart met de cannabiswet zou instemmen. Tegenstanders [wezen op de bezwaren](#). Hasj en wiet kunnen verslavend zijn,

waarschuwen medici, en vooral bij mensen onder de 25 jaar kan regelmatig gebruik tot blijvende schade aan de hersenen leiden. Rechters zijn bang dat justitie door de nieuwe wet overbelast raakt. Mensen die eerder voor het bezit van cannabis zijn veroordeeld - omdat ze over hoeveelheden beschikten die onder de nieuwe wet niet meer strafbaar zijn - vallen straks onder een amnestieregeling. Juristen denken dat ze dan meer dan 100.000 dossiers moeten behandelen.

Uitstel

Een aantal deelstaten drong er op aan de invoering van de wet uit te stellen, omdat ze te weinig tijd hadden om zich goed voor te kunnen bereiden op de uitvoering ervan, zeiden ze.

Beieren wil het de cannabis-gebruikers zo moeilijk mogelijk maken Noordrijn-Westfalen, Nedersaksen, Hamburg en Baden-Württemberg [wilden bijvoorbeeld meer tijd](#) om de handhaving te regelen. De politie moet bijvoorbeeld controleren op drugsbezit bij scholen. [Saksen](#) wilde dat nog een keer goed wordt gekeken naar de hoeveelheid cannabis die mensen mogen bezitten en naar de afstanden van cannabisgebruikers tot jeugd- en sportinstellingen. Ook zeggen de deelstaten dat niet duidelijk is hoeveel geld en extra werk het kost om bijvoorbeeld vergunningen aan cannabisverenigingen te verlenen en de cannabis die daar wordt geteeld te controleren.

Als het aan oppositiepartij [CDU/CSU](#) had gelegen, werd de wet helemaal niet ingevoerd. Volgens de christendemocraten druist die nog steeds in tegen Europese en internationale wetgeving. In [Beieren](#) wil CSU-minister-president Markus Söder het de cannabis-gebruikers zo moeilijk mogelijk maken met een "extreem restrictieve" toepassing van de regels, zei hij. Zo moet er in de Zuid-Duitse deelstaat een speciale controle-instantie komen voor de cannabisverenigingen, met zoveel mogelijk bureaucratie en regelgeving. En in de Beierse plaats Aschheim is al een extra speelplaats aangelegd, zodat in een nabijgelegen gebouw geen cannabis kan worden geteeld, meldt de [FAZ](#) (betaalmuur).

Hoewel de wet per 1 april is ingegaan, wil de bondsregering in de aanloop naar 1 juli nog een aantal aspecten aanpassen die betrekking hebben op de bescherming van jongeren. Zo kan de voor verenigingen verplichte afstand van 200 meter tot scholen en andere jeugdinstanties nog worden gewijzigd, legt een eigenaar van een cannabisclub in Hessen aan de FAZ uit. "Dat maakt de toch al gecompliceerde zoektocht voor cannabisverenigingen naar geschikte ruimtes nog moeilijker." Verenigingen kunnen pas een vergunning aanvragen als ze een locatie hebben en ze mogen ook pas per 1 juli beginnen met het telen van cannabis. In Hessen gaan ze er daarom van uit dat ze pas aan het eind van dit jaar de eerste hasj en wiet

aan hun leden kunnen geven.

Dit artikel is gepubliceerd op 8 maart 2024 en geactualiseerd en aangepast op 22 maart, 2 april en 9 juli 2024.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/58465/duitsland-legaliseert-gebruik-van-cannabis>